

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра психології та соціально-гуманітарних наук

Затверджую:
Заступник директора з навчально-методичної та виховної роботи

Євгенія ПАРФЕНЮК
(ПІБ)
29.08.2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри психології та соціально-гуманітарних наук
(назва кафедри)

Протокол № 01/25/26 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)
Маріанна КОМΠΑНОВИЧ
(ПІБ)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА»**

Спеціальності: **073 Менеджмент**

Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **«Менеджмент»**

Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Полторацька Алла Яківна – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри психології та соціально-гуманітарних наук

(підпис)

Викладач:

Полторацька Алла Яківна – кандидат філологічних наук,
доцент кафедри психології та соціально-гуманітарних наук

(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні кафедри
психології та соціально-гуманітарних наук
Протокол № 01/25/26 від 28.08.2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Основи академічного письма
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	073 Менеджмент
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	3 кредити / 90 год. Лекції: 14 год. Семінарські / практичні заняття: 20 год. Самостійна робота: 56 год.
Термін вивчення дисципліни	III семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-menedzhmentu-ekonomiky-ta-turyzmu/navchalno-metodychne-zabezpechennya-1-y-bakalavrskyy-riven/sylabusy-osvitnikh-komponentiv/obovyazkovi-spetsialnosti-073-menedzhment/osnovy-akademichnoho-pysma/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

П.І.Б. викладача	Полторацька Алла Яківна
Науковий ступінь	Кандидатка філологічних наук
Посада	доцентка кафедри психології та соціально-гуманітарних наук
Дисципліни, які викладає НПП	Сучасна українська мова, Основи академічного письма
Напрями наукових досліджень	педагогіка і методика вищої освіти, українська мова та література, дискурс бестіарності у художній літературі кінця XX – початку XXI століття
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	Реєстрація у базі Google Академія: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=jtr5sAkAAAAJ Реєстрація у ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6941-6907

Контактна інформація викладача	
E-mail:	kharkivmaup @ukr.net
Контактний телефон	+38068 044 16 42
Портфоліо викладача на сайті Інституту	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-psykholohiyi/osobovyy-sklad/kfiloln-dotsentka-kafedry-psykholohiyi-ta-sotsialno-humanitarnykh-nauk-poltoratska-alla-yakivna/

Анотація курсу. Курс «Основи академічного письма» передбачає формування навичок академічної культури, академічної грамотності, академічного письма, необхідних для успішного провадження науково-дослідницької та науково-навчальної роботи в закладі вищої освіти, озброює необхідними знаннями щодо особливостей академічної комунікації. Для багатьох здобувачів вищої освіти це є перше офіційне ознайомлення з принципами академічної культури.

Предметом вивчення дисципліни "Основи академічного письма" є українськомовна академічна комунікація. Це включає формування академічної культури та грамотності, а також розвиток практичних навичок усного та писемного мовлення, необхідних для успішного навчання та майбутньої професійної діяльності. Дисципліна охоплює аспекти академічної доброчесності: розуміння та дотримання етичних принципів у науковій діяльності.

Мета курсу: ознайомити із принципами та правилами академічної доброчесності; сформувані професійні компетентності академічної культури, яка ґрунтується на засадах академічної чесності та прозорості; наділити необхідними знаннями та інструментами, оволодіння та оперування якими є необхідною умовою упевненого перебування у освітній спільноті та професійному середовищі. Сьогоднішні студенти – це завтрашні самодостатні професіонали.

Завдання навчальної дисципліни: засвоїти наукову термінологію; усвідомити морально-етичну складову, роль і місце академічної доброчесності в системі вищої освіти; ознайомитися із нормативно-правовою базою з проблем дотримання норм академічної доброчесності; зрозуміти логіку дотримання принципів та правил академічної культури; навчитися застосовувати знання з академічної доброчесності у навчальній, науковій роботі та професійному зростанні.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Основи академічного письма» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Сучасна українська мова», «Академічні студії», покликаний закласти основи академічного письма, навчити створювати академічні тексти, інтерпретувати їх, піддавати логічному й мовностилістичному аналізу, актуалізувати пізнавально-пошукові інтереси.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Основи академічного письма» а саме:

Програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів
---------------------------------	---

	соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>
Спеціальні компетентності (СК)	СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
Програмні результати навчання	
Результати навчання (РН)	<p>ПРН1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p> <p>ПРН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.</p>

Зміст навчальної дисципліни (денна форма навчання)

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			Методи навчання/методи оцінювання
		Лекції	Семинарські зан.	Самостійна робота	
3 семестр					<p>Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традуктивний метод; аналітичний; синтетичний; практичний; пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проєктно-дослідницький); кейс-метод.</p> <p>Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.</p>
Змістовний модуль 1. Формування академічної культури студента.					
Тема 1	Засади вищої освіти. Основні поняття, підходи і завдання курсу.	2	2	10	
Тема 2	Академічна доброчесність і її порушення.	2	2	10	
Тема 3	Інтелектуальна власність та її порушення.	2	4	8	
Модульна контрольна робота					
Змістовний модуль 2. Усне й писемне мовлення студента, написання тексту, робота з джерелами. Укладання бібліографії.					
Тема 4	Наукове мовлення. Культура спілкування. Текст.	2	4	10	
Тема 5	Науковий стиль української мови: усне та писемне мовлення. Мова ділових паперів.	4	4	10	
Тема 6 та 7	Цитата. Покликання. Бібліографічний пошук Культура оформлення наукового тексту.	2	2	8	
Модульна контрольна робота					
Всього:		14	20	56	
Форма контролю: залік					

Зміст навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			Методи навчання/методи оцінювання
		Лекції	Семінарські зан.	Самостійна робота	
3 семестр					Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традуктивний метод; аналітичний; синтетичний; практичний; пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проєктно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Змістовний модуль 1. Формування академічної культури студента.					
Тема 1.	Засади вищої освіти. Основні поняття, підходи і завдання курсу.	1	1	10	
Тема 2.	Академічна доброчесність і її порушення. Кодекси честі.			20	
Тема 3.	Інтелектуальна власність та її порушення.			18	
Модульна контрольна робота					
Змістовний модуль 2. Усне й писемне мовлення студента, написання тексту, робота з джерелами. Укладання бібліографії.					
Тема 4.	Наукове мовлення. Культура спілкування. Текст.	1	1	10	
Тема 5.	Науковий стиль української мови: усне та писемне мовлення. Мова ділових паперів.			20	
Тема 6.	Цитата. Покликання. Бібліографічний пошук. Культура оформлення наукового тексту.			8	
Всього:		2	2	86	
Форма контролю: залік					

Зміст **самостійної роботи** здобувача освіти з навчальної дисципліни «Основи академічного письма» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та мовної практики, виконання практичних завдань (аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних розвідок до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; інші види діяльності, що використовуються в Інституті. Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни конкретної навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями для завданнями та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний, проміжний (модульна контрольна робота) і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань та виконання ситуаційних кейсів, навички використання інструментів мотиваційного менеджменту.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення розвитку навичок мовної стилістики;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи де потрібно застосовувати знання для опису мовних феноменів)
- активна участь на практичних заняттях під час виконання кейсів, які вимагають розуміння різниці між стилями академічних текстів, а також вміння розробляти індивідуальні підходи;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем.

Методи поточного контролю:

- усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення);
- письмовий контроль (контрольна робота, реферат, розробка системи заохочень);

- комбінований контроль (передбачає одночасне використання усних та письмових форм для перевірки теоретичного розуміння і практичних навичок);
- презентація самостійної роботи;
- спостереження (оцінка навчальної діяльності);
- тестовий контроль;
- аналіз проблемних фрагментів академічного письма.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти 3-й семестр

Теми	Поточний контроль знань						Модульні контрольні роботи	Залік	Загальна кількість балів
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6			
Робота на семінарському занятті	7	7	7	7	7	7	20	20	100
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<http://maup.com.ua/assets/files/publ-adm/nakaz-191.1-0.pdf>) та «Критеріїв оцінювання знань і умінь студентів в ПрАТ «ВНЗ «МАУП»» (<http://maup.com.ua/assets/files/pdf/ocin-znan-stud.pdf>).

Підсумковий контроль проводиться у формі **екзамену** (письмово). Здобувача вищої освіти допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену складається з двох складових:

- *стартової* – призначена для оцінювання заходів поточного контролю впродовж семестру (рекомендований розмір стартової складової дорівнює - *60 балів*).

- *екзаменаційної* – призначена для оцінювання окремих запитань (завдань) на екзамені (екзаменаційної складової – *40 балів*).

Структура розподілу балів підсумкового контролю у формі екзамену (40 балів):

1. *Теоретичне завдання* (максимально **20 балів**) – 2 запитання, які перевіряють глибину розуміння матеріалу.

2 питання × 10 балів = 20 балів.

Оцінювання:

- 9–10 балів – повна, логічна, обґрунтована відповідь;
- 7–8 балів – незначні неточності;
- 5–6 балів – є пропуски ключових елементів;

- < 5 балів – відповідь неповна або з грубими помилками.

2. *Практичне завдання* (максимально **15 балів**). Розв'язання ситуаційних засад та практичних кейсів.

Критерії: коректність розрахунків і точність отриманих результатів, а також логічність і повноту представлених висновків.

Оцінювання:

15-13 балів – розв'язання повне, логічне та обґрунтоване;

12–10 балів – розв'язання містить незначні неточності, які не впливають на кінцевий результат і загальну правильність висновків.

9–7 балів – у розв'язанні є пропуски ключових елементів;

< 6 балів – розв'язання неповне або з грубими помилками.

3. *Тестові завдання* (максимально **5 балів**).

Завдання складаються з 5 тестів, кожен з яких містить один правильний варіант відповіді.

5 тестів × 1 бал = 5 балів.

Вище наведені оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

«А» – 38-40 балів;

«В» – 35-36 балів;

«С» – 32-34 балів;

«D» – 29-31 балів.

«E» – 25-28 балів;

«FX» – 10-24 балів.

«F» – 0-9 балів.

Мінімальна сума, за якою екзамен вважається складеним – 25 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Основи академічного письма» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше 89 балів в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Основи академічного письма» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Основи академічного письма» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичні матеріали, що забезпечують супровід дисципліни: підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій тощо, перелік яких надається нижче (рекомендовані джерела інформації).

Рекомендовані джерела та література

Основна (базова):

1. Академічне письмо: навчальний посібник / укладачі: Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с.
2. Академічне письмо та доброчесність: навчально-методичний посібник / автори-укладачі І. Насмінчук, Л. Громик. Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2024. 256 с.
3. Кісельова А.А., Завальська Л.В. Основи академічного письма: навчально – методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2023. 69 с.
4. Малюга Н., Городецька В. Нові стандарти українського письма. К.: Каравела, 2023. 152 с.
5. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування. К.: Каравела, 2023. 352 с.
6. Основи наукового мовлення: навчальний посібник / С.А. Бронікова та ін.; за ред. І.М. Плотницька, Р.І. Ленда. К.: Центр учбової літератури, 2022. 252 с.
7. Український правопис. Схвалено Колегією МОН України / Українська національна комісія з питань правопису. К.: Каравела, 2023. 288 с.

Додаткова:

1. Шестакова С. О., Фенцик О. М., Недашківська Т. Є. Аналіз жанрових особливостей академічного письма української мови. Вісник науки та освіти. 2023. № 7 (13). С. 315–327.
2. Усна і письмова комунікація та академічна риторика : навч. посіб. для студентів закладів вищої освіти / Н. С. Безгодова, М. О. Волошинова, І. О. Ніколаєнко. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 163 с.
3. Колоїз Ж.В. Основи академічного письма. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С.В., 2024. 143 с.
4. Культура української мови та практична стилістика (збірник вправ) / Л.Г. Погиба та ін. К.: Кондор, 2024. 202 с.
5. Мартинюк О.М. Академічне письмо: навчально – методичне видання. Луцьк: Вежа, 2021. 48 с.
6. Серебрянська І. «Основи академічного письма» в закладах вищої освіти: міждисциплінарне спрямування». Освітологічний дискурс. 2021. № 1 (32). С. 87–100.
7. Основи академічного письма: конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей / М.Г. Маковій та ін. Київ – Тернопіль: КНУБА – ФОП Шпак В.Б., 2023. 61 с.
8. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови: навчальний посібник з алгоритмічними приписами. К.: Центр учбової літератури, 2021. 426 с.

Internet – ресурси:

1. Міжнародний бібліотечно – інформаційний центр ім. Ярослава Мудрого Міжрегіональної Академії управління персоналом. URL: <https://library.maup.com.ua>
2. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. URL: <http://korolenko.kharkov.com>
3. Харківська обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://library.kharkov.ua>